Universiteit Leiden

College van beroep voor de examens

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

U I T S P R A A K 2 1 – 0 9 4

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake het beroep van

[naam] te [plaats], appellant,

tegen

de Examencommissie van de Faculteit [X], en de examinatoren van het vak [X], verweerder.

Procesverloop

Appellant heeft op 14 januari 2021 deelgenomen aan het online hertentamen [X] (hierna ook wel te noemen "het tentamen").

Bij besluit van 4 februari 2021 is aan appellant voor het tentamen het cijfer 4 toegekend.

Op 9 februari 2021 heeft appellant om een herbeoordeling gevraagd.

Op 22 februari 2021 hebben de examinatoren aan appellant laten weten bij de beoordeling te blijven.

Tegen dit besluit heeft appellant op 11 maart 2021 administratief beroep ingesteld.

Verweerder heeft het College laten weten dat is onderzocht of een minnelijke schikking tussen partijen mogelijk was. Op 22 maart 2021 heeft een gesprek tussen partijen plaatsgevonden. Een minnelijke schikking is niet bereikt.

Op 25 maart 2021 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld in een online hoorzitting op 14 april 2021. Bij die zitting was appellant aanwezig. Namens verweerder was ter zitting aanwezig [naam], voorzitter van de Examencommissie, en [namen], examinatoren.

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Appellant volgt de masteropleiding [X].

Voor het hertentamen voor het vak [X] behaalde hij een 4.

2 – Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft zich op het standpunt gesteld dat de beoordeling van het tentamen met het cijfer 4 juist is.

Het vak draait om de verstrengeling van het [X] met – vooral – het [X], in de context van het leerstuk "samenloop". Tot de verplichte literatuur behoorde het proefschrift van [naam]. Kernvraag van het proefschrift was of [X] die in vier verschillende lidstaten zijn ontwikkeld voor samenloop van [X] ook kunnen worden toegepast op samenloopvragen die rijzen in een [X] context.

Het hertentamen en het antwoordmodel zijn gemaakt door de examinatoren, de docent en de coördinator van het vak [X]. De vragen van het hertentamen sluiten nauw aan op vragen die de studenten tijdens het onderwijs kregen voorgelegd ter voorbereiding op de werk-colleges en op de tentamens. De vragen zijn te relateren aan de leerdoelen van het vak. De vragen van het hertentamen zijn vergelijkbaar met die van het eerste tentamen van 8 oktober 2020, dat met het antwoordmodel beschikbaar was in de Brightspace-omgeving. Op het voorblad van het (online) hertentamen stond vermeld dat voor vragen die betrekking hebben op het tentamen zelf tijdens het tentamen via e-mail contact kon worden opgenomen met de vakcoördinator. Eenzelfde boodschap was tijdens het maken van het tentamen steeds zichtbaar bovenin het scherm. Door appellant zijn tijdens het tentamen geen vragen gesteld over het tentamen.

Het slagingspercentage voor dit hertentamen bedraagt 72,4. Alle vragen werden via nakijkprogramma Ans – op basis van de statistische analyse –gekwalificeerd als een "good exercise".

De cijfers van het hertentamen zijn op 4 februari 2021 bekendgemaakt. Vervolgens zijn de studenten in de gelegenheid gesteld om de beoordeling digitaal in te zien via het nakijkprogramma Ans. Om de beoordeling inzichtelijk te maken is een antwoordmodel opgenomen in de Brightspace-omgeving van het vak,

alsook in Ans. Studenten zijn in de gelegenheid gesteld om een verzoek tot herbeoordeling in te dienen. Per vraag kon dan gemotiveerd aangegeven worden waarom de student het niet eens was met de beoordeling. Appellant heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De ingediende verzoeken tot herbeoordeling hebben de examinatoren zorgvuldig beoordeeld en zij hebben daarop inhoudelijk gereageerd. Op 22 februari 2021 hebben de examinatoren een gesprek gehad over het tentamen met appellant. Op 25 maart 2021 hebben zij nogmaals, dit keer onder leiding van de voorzitter van de Examencommissie een minnelijk gesprek met hem gevoerd.

Appellant heeft vraag 1 in het beroepschrift onjuist weergegeven: hij noemt "*[X]*", terwijl in de vraag staat "*[X]*". Zo mist hij de kern van de vraag. Volgens de examinatoren is een nadere detaillering van deze vraag niet vereist. Week 2 van het onderwijs was aan deze materie gewijd. In het werkcollege van 15 september 2021 is uitdrukkelijk en uitgebreid stilgestaan bij het betreffende onderwerp. Hoofdstuk 4 van het proefschrift en [X] behandelen het onderwerp. Het is daarom een kwestie van kennis van de voorgeschreven stof en inzicht in de relevantie van het feit dat een docent in de [X] tot zijn werkgever een beroep doet op een [X].

Het samenloopprobleem van de casus wordt overigens in vraag 3 aan de orde gesteld. De studenten wordt gevraagd te oordelen over een [X] waaraan een bepaalde visie op het samenloopleerstuk ten grondslag ligt. Ze worden daarbij uitgenodigd de wijze waarop samenloopproblemen volgens [naam] in het [X] worden opgelost, te betrekken. Tegen die achtergrond zijn de examinatoren van mening dat de vraag helder is. Klaarblijkelijk heeft appellant de vraag tijdens het tentamen verkeerd geïnterpreteerd. Daarom heeft hij weinig punten voor deze vraag gekregen en niet omdat de vraag zelf onduidelijk of onvoldoende gedetailleerd is. Ook op basis van de statistieken van deze vraag is er geen aanleiding voor het vermoeden dat de vraag onduidelijk of dubbelzinnig is. Gemiddeld scoorden studenten 8,4 van de 15 punten. Daarom is er geen aanleiding het gegeven aantal punten behaald voor vraag 1 op te hogen.

Vraag 2 gaat over Hoofdstuk 4 van het proefschrift van [naam], dat is gewijd aan de vraag of het zin heeft onderzoek te verrichten naar de mogelijke toepassing van in [X] ontwikkelde [X] in de [X] context. Hoofdstuk 4 staat centraal in het boek. In de tweede week is hieraan uitdrukkelijk aandacht besteed, niet alleen om studenten vertrouwd te maken met de lijn van redeneren die in het boek wordt gevolgd, maar ook en vooral om een academisch verantwoorde motivering van antwoorden mogelijk te maken. In het eerste tentamen van 8 oktober 2020 is een vergelijkbare vraag gesteld. Appellant is in zijn antwoord echter de vraag uit het oog verloren door verschil te maken tussen *[X]*. Hij heeft de vraag gelezen als *waarom* onderzoekt [naam] de invloed van [X] en werkt de toenemende invloed

van het [X] uit. Deze vraag is echter niet gesteld. De gemiddelde score is 6,6 van de 10 punten.

In vraag 6 en 7 wordt gevraagd naar de door de [X]. Deze vragen zijn te beantwoorden aan de hand van het college en de werkgroep van week 1 en hoofdstuk 2 van het boek van [naam]. Vraag 8 bouwt hierop voort. Het vraagstuk is besproken in week 1 van de cursus en daarna verschillende malen herhaald. Er is niet gebleken dat het woord "functie" hier een probleem heeft opgeleverd, ook niet als het woord werd gelezen als '"doel". De verwijzing naar het "boek als geheel" is ook niet als problematisch ervaren. Voor wie de lijn in het betoog van [naam] boek beheerst was deze vraag een inkopper, ook omdat de stof van hoofdstuk 3 aansluit op wat in de bachelorstudie aan bod is geweest. Appellant krijgt voor vraag 8 (4 van de 10 punten), maar op sommige cruciale onderdelen – zoals het beoordelingskader van [naam] en de relevantie daarvan voor [naam] onderzoek – schiet het antwoord te kort. De gemiddelde score bedraagt 7,6 uit 10. In het eerste tentamen (8 oktober 2020) werd een vergelijkbare vraag gesteld.

Volgens de examinatoren is elke vraag van het tentamen aan de leerdoelen gerelateerd. Een algemene tentameneis is dat wordt verwezen naar literatuur en [X]. Dit jaar stond in het teken van het proefschrift van [naam]. Er is in het onderwijs veel werk gemaakt van het doorgronden van zijn betoog en zijn lijn van redeneren. Vandaar dat uitdrukkelijk is gevraagd antwoorden te relateren aan het boek, een kwaliteit waar in de masterfase ook in andere, parallel lopende vakken op wordt gehamerd. Er is dan ook geen reden het behaald aantal punten op te hogen.

Ter zitting is door de examinatoren nogmaals benadrukt dat appellant bij de beantwoorden de vragen is kwijt geraakt. Daarmee wordt zijn betoog onbegrijpelijk. De vragen zijn gerelateerd aan de lesstof en de voorgeschreven literatuur. Het is ook logisch dat dit vak doorbouwt op de kennis van de bachelorvakken [X] en [X], gezien de aard van dit vak.

De examinatoren hebben aangegeven dat zij hebben geleerd van de wijze waarop dit tentamen is gemaakt. Aan de studenten is veel vrijheid gegeven om het tentamen te maken, omdat geen beperking in het aantal woorden is gegeven. Een volgende keer zal de beantwoording worden beperkt tot 100 tot 150 woorden om de studenten te leren focussen en een selectie uit de informatie te kunnen maken. Het kwam nu voor dat er vragen werden beantwoord met wel meer dan 700 woorden.

De examinatoren merken nog op dat er geen sprake kan zijn van studievertraging, indien een student niet deelneemt aan het reguliere tentamen, maar enkel aan de herkansingsmogelijkheid. De herkansing is eigenlijk bedoeld voor degenen die de eerste kans gemist hebben.

3 – De gronden van het beroep

Volgens appellant is de kwaliteitsborging bij het tentamen geschonden. Hij is het er niet mee eens dat hij maar 41 van de 100 punten heeft gekregen voor het tentamen. Hij vindt de vragen onduidelijk en vindt het tentamen ongeschikt om de vaardigheden die als leerdoel voorafgaand aan het vak zijn vastgesteld, te onderzoeken. Daarmee is volgens hem schending van de artikelen 4.2.2 en 4.2.3 van de Regels en Richtlijnen tentamens en examens van de Faculteit [X]. Appellant vindt de puntentoekenning voor de vragen 1 tot en met 6 en 8 onredelijk en het antwoordmodel te strikt. Hij wil een nieuwe herbeoordeling. De gestelde vragen zijn volgens hem onduidelijk en dubbelzinnig. Er is onvoldoende aanwijzing voor de vereiste detaillering in de vragen.

Als voorbeeld daarvan heeft hij de beoordeling van vraag 1 genoemd. De examinator heeft aangegeven dat de vraag er om ging of [X]. Maar volgens hem is het even goed mogelijk om de vraag als een samenloopvraag te zien.

Ook vraag 2 is volgens hem onvoldoende duidelijk. Niet blijkt dat het hier gaat om het onderzoek van de promovendus (*voor het onderzoek is van belang*). Volgens appellant is onvoldoende duidelijk of het gaat om de focus op het belang van het onderzoek of de focus op het onderzoek zelf.

Vraag 8: Wat is de functie van hoofdstuk 2 van Concurrence in [X] in het boek als geheel en wat voegt hoofdstuk 3 hier aan toe? (4/10)

Bij vraag 8 is volgens appellant een onduidelijkheid in de vraag voor wat betreft de *doel* van Hoofdstuk 2 en de *functie* van het boek als geheel.

De leerdoelen voor het vak zijn vastgelegd in de Studiegids. Het tentamen gaat volgens appellant voorbij aan deze leerdoelen. Appellant verwijst daarvoor naar de het verzoek om herbeoordeling van de vragen 4 en 6. Volgens hem stond bijvoorbeeld het voorgeschreven proefschrift van [naam] centraal in het vak. Er wordt bij het tentamen veel punten toegekend voor gedetailleerde verwijzingen. Dit staat volgens haaks op de leerdoelen.

Ter zitting heeft appellant aangegeven dat het hem zowel gaat om de ondeugdelijke formulering van de vragen, maar ook om de antwoord-indicator. Dat laatste is voor hem het belangrijkste. Hij vindt het niet terecht dat bij een vraag kennis wordt getoetst die in een bachelorvak aan de orde is geweest. Dat sluit niet aan bij de leerdoelen van dit vak. Ook wordt er volgens hem teveel gewicht toegekend aan de verwijzingen.

Hij heeft aangegeven dat hij door het niet behalen van dit vak een semester studievertraging oploopt. Hij kent het leerstuk van de samenloop al door en door. Daarom vindt hij het niet terecht dat hij volgend jaar het onderwijs opnieuw moet volgen en de literatuur opnieuw moet bestuderen. Hij heeft niet mee gedaan aan de eerste tentamenmogelijkheid.

4 – Relevante regelgeving

In de Regels en Richtlijnen tentamens en examens voor de bacheloropleiding [X] van de examencommissie van de Faculteit [X] (hierna te noemen "[X]") is het volgende bepaald:

Artikel 4.2.1

Elk tentamen van een onderwijseenheid omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.

Artikel 4.2.2

De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk en ondubbelzinnig en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.

Artikel 4.2.9

De beoordeling van schriftelijke tentamens geschiedt aan de hand van tevoren schriftelijk vastgestelde normen. Onverminderd het bepaalde in artikel 4.8 van de OER, is het stuk waarin deze normen zijn vastgelegd, niet zonder meer openbaar; per onderwijseenheid wordt de openbaarheid door de examinator bepaald.

In de E-studiegids is voor de toetsing van het vak [X] bepaald:

Toetsvorm(en)
Het tentamen [X] wordt online afgenomen en bestaat uit een tekst en een aantal open vragen. U dient deze vragen gemotiveerd, duidelijk en rechtstreeks te beantwoorden, onder vermelding van [X], literatuur en jurisprudentie. Uiteraard dient u zich voor het tentamen in te schrijven via uSis. Het tentamen is een open boek-tentamen. Tijdens het tentamen mag u (uitsluitend) gebruikmaken van:

- [X], editie 2020/21,
- de voorgeschreven literatuur en jurisprudentie,
- uw aantekeningen en
- een Engels-Nederlands woordenboek.

Examenstof

Tot de examenstof behoort de verplichte [X], literatuur en jurisprudentie alsmede hetgeen behandeld is tijdens het hoorcollege.

5 – De overwegingen van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of het bestreden besluit al dan niet in strijd is met het recht.

Vaste rechtspraak van het College is dat de beoordeling van een tentamen en de vaststelling van het cijfer de exclusieve bevoegdheid is van de door de examencommissie voor de desbetreffende onderwijseenheid aangewezen examinatoren.

Het College heeft geconstateerd dat door de examinatoren schriftelijk is gereageerd op zijn verzoek om herbeoordeling. Deze communicatie is gelopen via het programma Ans. In de periode 10-16 februari 2021 is door de examinatoren uitgebreid inhoudelijk ingegaan op de door beantwoording van de vragen 1-6 en 8 door appellant. Daarna hebben de examinatoren nog op 22 februari 2021 en op 22 maart 2021 mondeling (online) met appellant gesproken over de beoordeling. In het verweerschrift van 25 maart 2021 hebben de examinatoren nogmaals de beoordeling toegelicht. Ter zitting hebben de examinatoren nog eens duidelijk uitgelegd hoe de beoordeling tot stand is gekomen. Zij blijven er bij dat het door de examinatoren gegeven cijfer 4 voor het tentamen juist is en dat er geen reden is om dit cijfer te verhogen.

Het College overweegt dat uit de stukken niet is gebleken dat de voorgeschreven procedure niet op de juiste wijze is gevolgd. De examinatoren hebben zorgvuldig op een individuele wijze een reactie gegeven op de beantwoording van de vragen en hoeveel punten daarvoor zijn gegeven. Het College spreekt zijn bewondering uit voor de wijze waarop de examinatoren in deze procedure met appellant hebben gecommuniceerd en hun beoordeling van het tentamen aan hem hebben toegelicht. Dat appellant meent dat de door hem gegeven antwoorden een hogere waardering verdienen, kan zo zijn, maar maakt de door de examinatoren gegeven beoordeling niet onjuist. De beoordeling van het tentamen behoort tot de exclusieve bevoegdheid van de examinatoren. Wat appellant verder heeft aangevoerd, leidt het College niet tot een ander oordeel.

Het administratief beroep is ongegrond.

Uitspraak 21-094

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. H.J.G. Bruens, (voorzitter), dr. J. Nijland, dr. J.H.M. Huijts, M.C. Klink BA LLB, E.L. Mendez Correa (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. H.J.G. Bruens,
voorzitter

mr. I.L. Schretlen,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: